

Vergaderjaar 2007–2008

31 200 XIV

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) voor het jaar 2008

Nr. 216

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 mei 2008

Naar aanleiding van uw verzoek van 1 april jl. (08-LNV-B-36) ontvangt u bijgaand een overzicht met de stand van zaken op de door mij gedane toezeggingen en de aangenomen moties, ingediend bij de debatten over de begrotingsstaat van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (31 200 XIV) voor het jaar 2008. Allereerst zal ik ingaan op de moties en daarna op de toezeggingen. Tevens informeer ik u kort over het convenant tussensegment.

MOTIES

WGO Natuur van 15 oktober 2007

Motie-Polderman (SP) c.s. nr. 33 (31 200 XIV)

Verzoekt de regering, te inventariseren welke bureaucratische knelpunten er zijn bij het samenwerken in agrarisch natuurbeheer en met aanbevelingen te komen hoe het subsidieverleningsproces beter en vooral sneller kan.

Stand van zaken

Naar aanleiding van door Natuurlijk Platteland Nederland aangedragen knelpunten in agrarisch natuurbeheer zijn met de provincies afspraken gemaakt over enkele technische maatregelen betreffende de uitvoering van de provinciale regeling agrarisch natuurbeheer (pSAN). Deze maatregelen hebben onder andere betrekking op de werkwijze voor het bepalen van de beheersoppervlakten, het voorkomen van administratieve achterstanden en de vergoedingen in de ganzenpakketten.

Met de komst van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) is het subsidie-instrumentarium overgegaan naar de provincies en werken de provincies aan een nieuw instrumentarium. In dat kader wordt ook gezien waar het subsidieverleningsproces kan worden verbeterd.

Verzoekt de regering, samen met de provincies en vertegenwoordigers van boerenorganisaties en terreinbeheerders het animo voor de ganzenopvang te verhogen en een duurzame basis te leggen voor de ganzenopvang in Nederland en te komen met een afdoende regeling voor gewasrotatie en de Kamer hierover te rapporteren.

Stand van zaken

Samen met de provincies en vertegenwoordigers van de boerenorganisaties werken we aan een succesvol ganzenopvangbeleid. De Europese Commissie heeft toestemming gegeven de regeling aan te passen op het punt van gewasrotatie. Dat gebeurt in overleg met de provincies omdat ganzenopvangbeleid sinds de invoering van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) via provinciale regelingen wordt uitgevoerd.

Motie-Jacobi (PvdA) en Atsma (CDA) nr. 40 (31 200 XIV)

Verzoekt de regering:

- om met een positieve grondhouding te onderzoeken of zelfsturing in het landelijk gebied de regeldichtheid kan verminderen, zonder dat wettelijke vereisten worden omzeild en;
- de Noordelijke Friese Wouden aan te wijzen voor een pilot zelfsturing.

Stand van zaken

Zoals ik u reeds tijdens de begrotingsbehandeling heb gemeld, vind ik het een sympathieke motie waarbij ik echter aantekenen dat de Provincies aanzet zijn. Evenwel ben ik zeer geïnteresseerd in het Innovatief Praktijkproject Transform naar «Zelfsturing & Profit in de Noordelijke Friese Wouden» dat de Noordelijke Friese Wouden in samenwerking met onder meer de WUR hebben opgezet en dat 7 februari jl. van start is gegaan. Uit de eerste fase van onderzoek (de verkenningsfase) zal duidelijk worden óf, in welke vorm en ten aanzien van welke aspecten zelfsturing mogelijk en gewenst is. De feitelijke pilot zal eind van de zomer 2008 starten. De pilot vindt onder regie van de provincie – in overleg met het IPO – plaats en de Noordelijke Friese Wouden zijn voor heel Nederland proefgebied. Ik ben zeer benieuwd naar de resultaten.

WGO Visserij van 15 oktober 2007

Motie-Jacobi (PvdA) en Koppejan (CDA) nr. 57 (31 200 XIV)

Verzoekt de regering het initiatief te nemen om zo veel mogelijk van de Nederlandse vis (inclusief de aquacultuur) onder een duidelijk herkenbaar keurmerk op het gebied van duurzaamheid en kwaliteit te laten vallen, op basis van de richtlijnen van het Marine Stewardship Council; Verzoekt de regering een onafhankelijke instelling die onder de MSC-criteria geaccrediteerd is, de certificering en controle op zich te laten nemen.

Stand van zaken

Ik ben op dit moment in gesprek met betrokken partijen, onder meer over een gezamenlijke aanpak rond certificering en de Viswijzer. Ik laat u rond de zomer weten wat dit heeft opgeleverd.

Motie-Van Velzen c.s. nr. 105 (31 200 XIV)

Verzoekt de regering, de productie van ganzen- en eendenlever in Europa op de agenda te zetten en aan te dringen op een Europees verbod op deze productiewijze.

Stand van zaken

Hierover is op ambtelijk niveau met de Commissie gesproken. De Commissie begrijpt de zorg maar geeft tevens aan dat zij weinig mogelijkheden ziet om deze praktijk aan te pakken. De Commissie geeft prioriteit aan de herziening van een aantal bestaande welzijnsrichtlijnen en het verder uitvoeren van het EU Actieplan voor Dierenwelzijn, waarin de agenda van het welzijnsbeleid voor de periode 2006–2010 is vastgelegd.

Motie-Atsma c.s. nr. 110 (31 200 XIV)

Verzoekt de regering, samen met MKB Nederland en de coöperatie SAM en andere betrokkenen op korte termijn twee proefprojecten [met nieuwe innovatieve mobiele voorzieningen waarin meerdere functies worden gecombineerd – red.] in respectievelijk Noord- en Zuid-Nederland uit te werken;

Verzoekt de regering, de Kamer binnen drie maanden over de haalbaarheid te informeren.

Stand van zaken

De Tweede Kamer kan binnenkort een brief over de uitvoering van de motie-Atsma, en tevens de motie-Van Geel (31 200, nr. 16), verwachten.

Motie-Atsma c.s. nr. 111 (31 200 XIV)

Verzoekt de regering, op korte termijn de voor- en nadelen van het realiseren van één dienst voor grondzaken in beeld te brengen en de Kamer daarna nadere voorstellen te doen.

Stand van zaken

Conform de motie wordt er op dit moment gewerkt aan een inventarisatie van de voor- en nadelen van het realiseren van één dienst voor grondzaken. Nadat ik dit met mijn collega's in het kabinet heb besproken kan ik u nadere voorstellen voorleggen.

Motie-Atsma c.s. nr. 112 (31 200 XIV)

Verzoekt de regering, de mogelijkheden en onmogelijkheden van landwinning in de Noordzee in beeld te brengen, en daarover de Kamer binnen een jaar te informeren.

Stand van zaken

Zoals u in de brief van mijn collega van Verkeer en Waterstaat van 22 januari 2008 (31 200 XII, nr. 70) heeft kunnen lezen, heeft de Commissie duurzame kustontwikkeling, die begin september 2007 is ingesteld onder voorzitterschap van de heer Veerman, een brede opdracht meegekregen. In deze opdracht is de commissie gevraagd om zich te buigen over de bescherming en ontwikkeling van de Nederlandse kust en het achterland op de lange termijn.

Varianten voor landaanwinning of specifiek een (polder)eiland in zee, maken ook onderdeel uit van de opdracht om duurzame oplossingen in beeld te brengen. De Deltacommissie zal in haar advies, dat medio 2008 zal verschijnen, ingaan op de vragen die in de motie-Atsma zijn gesteld. U kunt vervolgens een kabinetsreactie tegemoet zien.

Motie-Snijder-Hazelhoff c.s. nr. 114 (31 200 XIV)

Verzoekt de regering onderzoek te doen naar de oorzaken van het veelal toepassen van compensatiemaatregelen in plaats van projectalternatieven en alternatieven uit onderzoek naar mitigatie die compensatiemaatregelen kunnen voorkomen;

Verzoekt de regering in dit onderzoek bijzondere aandacht te besteden aan de effectiviteit van de onderzoeken naar mitigatie en projectalternatieven ter voorkoming van compensatiemaatregelen gegeven de strekking van de relevante Europese richtlijnen en nationale en Europese jurisprudentie.

Stand van zaken

De motie richt zich op het toepassen van compensatiemaatregelen bij Natura 2000-gebieden. Bij Natura 2000-gebieden is compensatie een laatste redmiddel. Compensatie komt pas in beeld als een project met significant negatieve effecten op de natuur om dwingende redenen van groot openbaar belang toch wordt toegestaan. Dit is voor zover bekend tot op heden nog niet vaak voorgekomen. Bij Natura 2000-gebieden wordt het voorkomen van negatieve effecten (mitigatie) juist maximaal gestimuleerd.

Om invulling te geven aan het in de motie opgenomen verzoek zal ik onderzoek doen naar de vergunningverlening voor Natura 2000-gebieden sinds 1 oktober 2005, de datum van inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet 1998. Daarin zal ik nagaan hoe de alternatievenafweging is verlopen, in welke gevallen er significant negatieve effecten zijn opgetreden, in welke gevallen en op welke wijze compensatie is toegepast. Ik zal u informeren over de uitkomsten.

Motie-Waalkens c.s. nr. 115 (31 200 XIV)

Verzoekt de regering aan de pilots naming and shaming op het gebied van residuen van bestrijdingsmiddelen op groenten en fruit, het gebruik van frituurvet door cafetaria's en HACCP op slachthuizen, een pilot openbaarmaking gegevens inspectie diertransporten toe te voegen.

Stand van zaken

Zoals ik tijdens de begrotingsbehandeling heb aangegeven, zal ik de gegevens inspectie diertransporten openbaar maken. De conclusies in het Rapport Hoekstra geven mij echter aanleiding om eerst de gegevensstromen binnen de VWA op orde te brengen. Wanneer dit op orde is gebracht, wil ik overgaan tot openbaarmaking van de controlegegevens die zich daarvoor lenen, waarbij ik opmerk dat dit ook nog de nodige ICT-aanpassingen zal vergen.

Motie-Waalkens c.s. nr. 116 (31 200 XIV)

Verzoekt de minister zelf de regie in handen te nemen en te komen met een voorstel waarin de kosten van (onbedoelde) contaminatie door ggo-gewassen verhaald worden op de veroorzakers, bijvoorbeeld door instelling van een schadefonds;

Verzoekt de regering in het specifieke geval van (onbedoelde) contaminatie de aansprakelijkheidsstelling wettelijk te regelen, waarbij de

aansprakelijkheid gelegd wordt bij degene die door teelt of verwerking van ggo-gewassen de bron van contaminatie is.

Stand van zaken

Ik ben reeds enige maanden met betrokken partijen in overleg over het restschadefonds waarover in het convenant co-existentie afspraken zijn gemaakt. Ik zet er op in zo spoedig mogelijk het restschadefonds, maar ook een monitoringaanpak bij commerciële teelt, geconcretiseerd en volledig afgerond te hebben.

Met betrekking tot aansprakelijkheidsstelling wil ik nogmaals opmerken dat deze sinds jaar en dag geregeld is in het Burgerlijk Wetboek.

Motie-Waalkens c.s. nr. 117 (31 200 XIV)

Vraagt de minister het voor deze kabinetsperiode in de volgende jaren gereserveerde bedrag voor de soortenbescherming structureel te verhogen.

Stand van zaken

Op 12 oktober jl. (26 407, nr. 26) heb ik u geïnformeerd over de uitvoering van het nieuwe, op de leefgebiedenbenadering gebaseerde, soortenbeleid. Daarbij heb ik aangegeven dat ik voor 2008 reeds extra middelen binnen de begroting heb vrijgemaakt. Over de verdere uitvoering van het beleid worden samen met provincies meerjarige afspraken gemaakt.

Motie-Graus c.s. nr. 119 (31 200 XIV)

Verzoekt de regering méér handhavers, waaronder BOA's, in te zetten in de strijd tegen illegale jacht en (vis)stroperij;
Verzoekt de regering voorts het opleidingstraject en de bevoegdheden van de groene BOA's te heroverwegen, zodat zij hun taken optimaal kunnen uitoefenen.

Stand van zaken

Milieuboa's zijn buitengewone opsporingsambtenaren (boa's), veelal in overheidsdienst, met specifieke strafrechtelijke bevoegdheden ter handhaving van bepaalde milieuwetten. Hier gaat het om de ruim 200 «groene boa's» in dienst van particuliere landgoedeigenaren en wildbeheers-eenheden, die zich veelal parttime met handhaving bezighouden. Deze groene boa's houden zich wel bezig met de handhaving van LNV-wetgeving, maar worden niet door LNV aangestuurd.

In het kader van het Landelijk Overleg Milieuhandhaving is een opleidingstraject voor milieuboa's in het leven geroepen dat voor deze specifieke groep «groene boa's», gelet op de taken waarvoor zij zijn aangewezen, naar de mening van de particuliere werkgevers te zwaar en te kostbaar zou zijn. De Minister van Justitie voert overleg met de particuliere werkgevers om te bezien hoe aan hun bezwaren tegemoet kan worden gekomen zonder afbreuk te doen aan de minimum opleidings-eisen en de professionaliteit van milieuboa's.

Motie-Cramer en Atsma nr. 121 (31 200 XIV)

Verzoekt de regering in samenspraak met de opstellers van het Deltaplan een onafhankelijke commissie in te stellen die de overheid van advies dient over mogelijke financieringsvormen om het Deltaplan «Nederland weer mooi» tot uitvoer te kunnen brengen.

Stand van zaken

Het opstellen van de Agenda Landschap kost meer tijd dan voorzien. Door de vele publieke en private partijen die een rol spelen bij de totstandkoming van deze Agenda is hiervoor meer tijd nodig. Een succesvolle uitvoering van de Agenda Landschap zal voor een groot deel afhangen van het draagvlak dat er ook op lokaal niveau bestaat voor de Agenda. Naast het draagvlak is ook de financiering van cruciaal belang voor een succesvolle implementatie. Door meer tijd te nemen ben ik in staat de eerste bevindingen van de nog op te richten Task Force Financiering Landschap mee te nemen.

Motie-Van der Vlies c.s. nr. 133 (31 200 XIV) Verzoekt de regering om bij de midterm review van het ILG een sociaal-economische component in het ILG op te nemen als blijkt dat de Sociaal Economische Vitaliteit daalt.

Stand van zaken

Bij de midterm review van het ILG zal worden vastgesteld of de sociaal-economische vitaliteit op het platteland daalt. Zo ontstaat zicht op de wenselijkheid van opname van een sociaal economische component in het ILG.

Motie-Van der Vlies c.s. nr. 134 (31 200 XIV)

Verzoekt de regering om de Kamer voor 1 mei 2008 inzicht te geven in de verbanden tussen de diverse praktijkgerichte projecten en pilots, sectorale innovatieprogramma's en kennisnetwerken en met voorstellen te komen om de aansluiting tussen deze instrumenten voor kennisverspreiding en innovatie te verbeteren.

Stand van zaken

U kunt mijn brief binnenkort verwachten.

TOEZEGGINGEN

WGO Natuur van 15 oktober 2007

- De minister stuurt binnen twee weken een brief naar de Kamer over een denktank voor de pilots van de Nederland-weer-mooi-gebieden. *Afgedaan. Zie mijn brief van 26 oktober 2007 (31 253, nr. 1).*
- De minister stuurt voor het einde van dit jaar een brief aan de Kamer over het gesprek met de minister van WWI over het groen in de prachtwijken. In dit gesprek zal de minister tevens geld en kwaliteit voor groen in en om de stad meenemen. *Ik heb de afgelopen maanden bij diverse gelegenheden met de minister van WWI gesproken over groen in de prachtwijken. Op 17 april jl. hebben wij bijvoorbeeld samen een bezoek gebracht aan de prachtwijk Overvecht in Utrecht. Daar hebben wij tevens de website www.groenendestad.nl gelanceerd.*
- De minister stuurt een brief aan de Kamer waarin zij in kaart brengt wat het amendement op stuk nr. 30 van de heer Cramer betekent voor de onderzoeksgelden. *Afgedaan. Zie mijn brief van 11 december 2007 (31 200 XIV, nr. 156).*

- De minister stuurt voor het einde van het jaar het afwegingskader voor de herintroductie van de diersoorten.
Ik zal de TK hier voor de zomer over informeren.
- De minister zal de Nota natuur- en milieueducatie toezenden aan de Kamer.
Afgedaan. Zie mijn brief van 20 februari 2008 (20 487, nr. 21).
- De minister zegt toe de regelingen inzake agrarisch natuurbeheer na te gaan om te zien op welke manier de controle effectief en programmatisch ingezet kan worden.
Wordt op dit moment aan gewerkt door IPO samen met LNV. Resultaat wordt verwacht in het najaar.
- De minister stuurt de kamer de tussenevaluatie van de realisatie van de EHS-doelen zodra deze voor handen is.
De eerste resultaten zullen in 2010 bekend worden.
- In overleg met de provincies en LTO bevordert de minister een inventarisatie naar bureaucratische knelpunten in de samenwerking op het vlak van agrarisch natuurbeheer en om aanbevelingen te doen voor een beter en sneller verloop van het subsidieverleningsproces.
Het IPO heeft, in samenwerking met LNV, een forse slag gemaakt ten aanzien van de dubbele oppervlakte controles en de grondruil. Voorts zijn in samenwerking met het IPO en de Provincie Friesland een aantal knelpunten opgelost die met name spelen in de Friese Wouden. Op dit moment vindt een analyse plaats van de lopende bezwaren om knelpunten weg te nemen. Het eindresultaat wordt dit najaar verwacht.
- De minister zal samen met de provincies en LTO het animo voor de ganzenopvang verhogen, een duurzame basis leggen voor de ganzenopvang in Nederland en zal komen met een afdoende regeling voor gewasrotatie en zal de Kamer hierover rapporteren.
De Tweede Kamer wordt hier op korte termijn over geïnformeerd.
- De minister zal het gevoel overbrengen aan de gemeenten om in de voorgestelde pilots ter uitwerking van het deltaplan «Nederland weer mooi» expliciet de verhoogde OZB-waarde te bestuderen en om de benodigde gegevens te genereren.
Medewerkers van mijn ministerie maken een rondgang langs de vier voorbeeldgebieden om te inventariseren op welke manier LNV de gebieden kan helpen. In deze gespreksronde kan de OZB-waarde ook worden meegenomen.
- Tijdens de eerste rapportage over het EHS-project zal de minister de Kamer tevens informeren over knelpunten in het proces.
Dit wordt bij de eerste rapportage in september van dit jaar meegenomen.
- De minister zal de Kamer informeren over het toepassen van het afwegingskader voor vergunningverlening voor korhoenders.
Hierover zal ik de Kamer binnen enkele weken informeren.

WGO Visserij van 15 oktober 2007

- De minister stuurt een brief naar de Kamer waarin zij laat weten hoe het zit met de voortgang van het pulskor-voorstel.
Het pulskor-traject wordt hervat. Ik heb voor de periode 17 april–2 mei een investeringsregeling opengesteld met als doel het project op te schalen naar 5 vissers. In Brussel blijf ik mij er voor inzetten om voor

het einde van dit jaar definitieve goedkeuring van de Europese Commissie te krijgen om vissen met de pulskor mogelijk te maken. De minister stuurt een brief naar de Kamer wanneer zij de uitkomst van het gesprek weet met de minister van EZ over de mogelijkheid van financiering van de warmtekrachtcentrales. Op dit moment lopen de voorbereidingen voor een proef met een visgeleidingssysteem bij de waterkrachtcentrale te Linne.

- De minister stuurt begin volgend jaar een brief over de visbeheercommissies.
De brief zal u voor de zomer bereiken.

Begrotingsbehandeling LNV van 31 oktober & 1 november 2007

Toezeggingen Feitelijke vragenronde VC-LNV

- De minister zal in 2008 het programma «Smaaklessen» continueren, waarin kinderen kennis maken op basisscholen met het fenomeen «smaak» en «kwaliteit» van voedingsmiddelen.
Zoals ik heb toegezegd continueer ik de succesvolle smaaklessen. Ik ben dan ook verheugd te melden dat onlangs op de 1000e school smaaklessen zijn gegeven.
- Middels de rapportage «Staat van voedsel», welke in 2008 zal verschijnen, wil de minister integraal inzichtelijk maken van welke maatschappelijke waarden de burger aangeeft dat deze voor hem belangrijk zijn in relatie tot zijn voedselpakket.
Ik verwacht U deze rapportage eind 2008 te kunnen aanbieden.
- De minister zal na bestudering van het innovatieprogramma «Winnen aan Waarde» haar inzet, in nauw overleg met de de Stichting Flowers & Food en haar collega van Economische Zaken, vormgeven.
Direct na de aanbieding van het programma heb ik samen met de minister van EZ een werkgroep van bedrijfsleven, EZ en LNV gevormd. Deze werkgroep faciliteert namens LNV en EZ het innovatieprogramma.
- De uitkomsten van het onderzoek door Animal Science Group (ASG) naar alternatieven voor de doding van eendagskuikens zijn in de eerste helft van 2008 te verwachten. Hierna zal de minister een besluit nemen over het initiëren van onderzoek naar één of meer van de geboden perspectieven.
Het onderzoek naar de ethisch maatschappelijke acceptatie van mogelijke alternatieven bevindt zich momenteel in de eindfase. Het rapport zal naar alle waarschijnlijkheid eind juni gereed zijn. Zoals ik uw Kamer per brief van 3 april 2008 (28 286, nr. 211) heb laten weten, zal ik na het uitkomen van het rapport een besluit nemen.
- Het is nog niet bekend hoe de Maatlat Duurzame Veehouderij zal worden aangepast. De minister zal de Kamer daarover op termijn informeren.
Per 28 april van dit jaar is aan de Maatlat Duurzame Veehouderij een categorie Melkvee toegevoegd. Vanaf die datum kunnen naast varkens- en pluimveehouders ook melkveehouders met een MDV-certificaat in aanmerking komen voor MIA/Vamil. Collega Cramer van VROM en ik onderzoeken hoe de Maatlat verder uitgebreid kan worden. We kijken daarbij zowel naar duurzaamheidsthema's als naar sectoren en onderzoeken daarnaast de mogelijkheid van hogere eisen voor megastallen.

- Het kabinet zal in 2008 met aanvullende voorstellen komen voor fiscale vergroening. Op dit moment wordt nader onderzocht hoe specifieke positieve milieuprikkels kunnen worden ingebouwd. In dat kader zal de minister nader laten onderzoeken of via de regeling Groen Beleggen duurzame innovatieve veehouderij kan worden gestimuleerd. *Er vindt momenteel een update van de Regeling Groenprojecten plaats. Binnenkort wordt de nieuwe regeling naar de Europese Commissie gestuurd. De EC zal een staatssteuntoets uitvoeren. In de nieuwe regeling is ook de categorie duurzame veehouderij opgenomen. Begonnen wordt met duurzame melkveehouderij. Hiervoor worden binnen de Maatlat Duurzame Veehouderij specifieke criteria op meerdere duurzaamheidsthema's voorbereid.*
- In de samenhangende reactie op de beide evaluaties van het Milieu- en Natuurplanbureau zal de minister ingaan op het waarborgen van de kwaliteit en de effectiviteit vanuit agrarisch en particulier natuurbeheer. *Afgedaan. Zie mijn brief van 17 oktober 2007 (30 825, nr. 7).*
- De minister zal de Kamer nader informeren over de uitvoering van het amendement Waalkens (30 800 XIV, nr. 38) over soortenbescherming. *In 2007 zijn 40 projecten in uitvoering gegaan. Daarmee heeft de instandhouding van een groot aantal soorten in alle leefgebiedstypen een impuls gekregen. De uitvoering van de projecten is voorspoedig verlopen mede door de enthousiaste inzet van betrokken partijen. Van deze projecten zijn er inmiddels 30 afgerond en de laatste 10 zullen de komende maanden worden afgerond. Deze laatste projecten zijn o.a. door de slechte weersomstandigheden wat later uitgevoerd.*
- De minister zal er tijdens het proces van de reorganisatie VWA op toezien dat tempo en maatvoering zo wordt gekozen dat de VWA blijft voldoen aan (internationale) verplichtingen. *Dit maakt onderdeel uit van de u toegezegde externe audit over het fusietraject. De onderzoeksopdracht is inmiddels verstrekt aan Berenschot Groep B.V. Ik zal uw Kamer zo spoedig mogelijk over de resultaten van dit onderzoek informeren.*
- Het Beleidsprogramma Biodiversiteit Internationaal 2 zal in december 2007 verschijnen. *Afgedaan. Zie mijn brief van 14 maart jl. (26 407, nr. 28).*

Toezeggingen schriftelijke beantwoording vragen 1e termijn Kamer

- De minister zal begin december komen met een kabinetsstandpunt over de «health check»-mededeling, die Commissaris Fischer-Boel op 20 november a.s. zal presenteren. Daarbij zal de minister ingaan op de wijze waarop zij van plan is, om te gaan met de resterende gekoppelde steunverlening. *Afgedaan. Zie mijn brief van 7 december (28 625, nr. 54).*
- In de reactie van het kabinet op de motie-Weekers c.s. is aangegeven dat het kabinet accepteert dat werkgelegenheid in regio's verloren gaat bij het realiseren van een effectievere en efficiëntere overheid. De minister zal het sociaal beleidskader, dat nu voor de Rijksdienst wordt ontwikkeld, inzetten om de medewerkers van «werk naar werk» te begeleiden. *In de reactie van het kabinet op de motie-Weekers c.s. (29 800 XIII, nr. 61) is aangegeven dat het kabinet accepteert dat werkgelegenheid in regio's verloren gaat bij het realiseren van een effectievere en efficiëntere overheid. Inmiddels is het Sociaal Beleidskader aanwezig en is het Sociaal Flankerend Beleid vastgesteld. Hiermee zijn de*

middelen aanwezig om medewerkers van werk naar werk te begeleiden. Ik zal deze ook inzetten om de medewerkers van de AID te Kerkrade van «werk naar werk» te begeleiden. Daartoe zijn onder meer contacten gelegd met Defensie, dat zijn Centraal Betaalkantoor Defensie (CBD) in Kerkrade gaat vestigen. Er is afgesproken dat na plaatsing van defensiepersoneel bij het CBD, vervolgens prioriteit wordt gegeven aan te herplaatsen overheidspersoneel, in casu LNV. Voorwaarde is dat het gaat om geschikt personeel. Hierbij zal LNV de verantwoordelijkheid nemen om AID'ers zo nodig te voorzien van adequate training en opleiding om functies bij het CBD (of elders) te kunnen vervullen. Overigens kan worden opgemerkt dat, zij het op beperkte schaal, de mobiliteit naar de CBD en andere organisaties op gang is gekomen.

- De minister zal de Kamer zo snel mogelijk informeren over de resultaten uit het onderzoek naar kunstmestvervangers en een strategie om tot een oplossing te komen. *Afgedaan. Zie mijn brief van 3 december 2007 (28 385, nr. 93).*
- De minister verwacht binnenkort haar voornemen voor de Nederlandse inzet in de EU-discussie rond het gebruik van dierlijk eiwit als grondstof voor diervoer naar de Kamer te kunnen sturen. *Afgedaan. Zie mijn brief van 26 maart 2008 (30 400, nr. 10).*
- Over enkele weken zal de minister een beleidsstrategie antibiotica-resistentie, met daarin maatregelen, naar de Kamer sturen. *Afgedaan. Zie mijn brief van 17 december 2007 (29 683, nr. 16).*
- In de loop van dit jaar zal de minister de Kamer per brief informeren over de uitkomsten van de Evaluatie Meststoffenwet 2007. *Afgedaan. Zie mijn brief van 3 december 2007 (28 385, nr. 93) en tevens de debatten over de evaluatie van de Meststoffenwet op 6 en 13 december 2007.*
- De minister zal de Kamer voor 1 maart 2008 informeren over het Programmatisch Handhaven Natuurwetgeving, met daarin aandacht voor de handel in wilde dieren. *Afgedaan. Zie mijn brief van 7 maart 2008 (31 379, nr. 1).*
- De minister zal haar besluit over de regeling RAD voor de zomer 2008 aan de Kamer doen toekomen. *Tijdens het AO RAD van 12 maart jl. heb ik u toegezegd dat de commissie voor 1 juni met een advies zal komen. Vervolgens zal ik u nog voor het zomerreces beleidsvoor-nemens voorleggen.*

Toezeggingen eerste termijn minister

- De minister informeert de TK binnenkort over de invulling van de begrippen merkbaar en meetbaar (in het kader van de doelstelling om administratieve lasten met 25% te reduceren). Ze geeft daarbij aan haar best te doen de TK voor 1 maart 2008 een brief te sturen. *In mei worden de kabinetsbrief over de aanpak regeldruk bedrijven en de kabinetsbrief over de aanpak regeldruk burgers, professionals en instellingen aan de Tweede Kamer gezonden. Omdat in de brief over de aanpak van regeldruk bedrijven de eerste uitkomsten van de interdepartementale nulmeting naar administratieve lasten en de eerste uitkomsten van de meting naar saneringskosten zijn opgenomen, ligt het voor de hand de betekenis en departementale vertaling van deze onderzoeken mee te nemen in de LNV-brief over aanpak regeldruk aan*

de Tweede Kamer. Daarom zal de LNV-brief in juni aan u worden verzonden.

- De minister wil in de komende vier jaar minstens 10 000 maatschappelijke stageplaatsen in het groene domein realiseren.
Zoals u weet is het mijn ambitie om de komende vier jaar (tot 2011) 10 000 groene maatschappelijke stageplaatsen te creëren. Inmiddels is er voor 7500 plaatsen een intentieverklaring getekend. Het is de bedoeling dat de leerlingen in de praktijk ervaring gaan opdoen over de volle breedte van de LNV-terreinen, zoals natuur- en landschapsbeheer, landbouw en voedselkwaliteit, dierverzorging en zorgboerderijen. Dat kan door stage te lopen in de biologische landbouw of dieren te verzorgen, maar ook door plaggen te steken in een natuurgebied of wilgen te knotten. De eerste proefprojecten zijn inmiddels van start gegaan.
- De TK ontvangt uiterlijk 10 december een brief met de kabinetsstandpunt op de Commissiemededeling (over de health check). In de brief zal ze ingaan op de mogelijke subsidieplafonds, hectarevoorstellen en de inzet voor modulatie.
Afgedaan. Zie mijn brief van 7 december (28 625, nr. 54).
- De minister zegt toe, na te gaan of de gemeente Raalte behoefte heeft aan advies en ondersteuning door LNV of het ministerie van VROM bij de aanstaande opheffing van de compartimenteringsregeling.
- Maar zij zal die gemeente er dan ook op wijzen dat in art. 21 van de WRO hen mogelijkheden biedt, waaronder de mogelijkheid om maatschappelijke eisen te koppelen aan de vergunning.
Afgedaan. Zie mijn brief van 1 november 2007 (31 200 XIV, nr. 136).
- De minister zal de gemeenten en de provincies actief laten weten dat het aanbod van ondersteuning en advisering bij de aanstaande opheffing van de compartimenteringsregeling gewoon overeind blijft.
Afgedaan. Zie mijn brief van 1 november 2007 (31 200 XIV, nr. 136).
- De minister LNV en de minister VROM hebben de TK toegezegd om de rijksbouwmeester advies te vragen over de ruimtelijke en landschappelijke inpassing. Dat advies verschijnt op 13 november waarna de TK een brief van minister LNV en VROM kan verwachten.
De landschappelijke inpassing zal ik meenemen in de Agenda Landschap.
- In het kader van de maatschappelijke kosten-batenanalyse intensieve veehouderij zal de minister de Kamer tijdig informeren over vervolgstappen op dat punt waarbij ook de effecten van de 3 scenario's (autonome ontwikkeling, kleinschalige semi-biologische veehouderij en grootschalige veehouderij) in het buitenland zullen worden gespecificeerd.
Eind mei zal ik een brief naar de Kamer sturen over de maatschappelijke kosten en baten van de intensieve veehouderij. Daarin zal ik ook ingaan op het betreffende onderzoek.
- In het kader van de jongeboerenregeling wil de minister jonge boeren die nu zijn afgewezen in 2008, als zij opnieuw een aanvraag indienen en aan de voorwaarden voldoen, bij voorrang in aanmerking laten komen.
Deze toezegging is gerealiseerd en opgenomen in het openstellingsbesluit LNV-subsidies 2008 (zie artikel 61).

- De minister zal in de nota Biologische Landbouw die dit najaar verschijnt aandacht besteden aan de toenemende vraag en het toenemende aanbod. Daarbij horen de mogelijkheden voor omschakeling en de hindernissen daarbij.
Afgedaan. Zie mijn brief van 13 december 2007 (29 842, nr. 15).
- De minister zal de suggestie van de heer Waalkens, over het koppelen van de destructiekosten aan de registratie van het dier («oorflappenconstructie»), meenemen in haar afweging over de financiering van het destructiebeleid na 2009.
Dit komt aan de orde in het kader van de discussie over het destructiebeleid ná 2009.
- De minister zegt toe het mogelijk maken van vaccinatie voor blauwtong op Europees niveau actief te blijven stimuleren.
Dit is gebeurd, o.a. in de Landbouwwraad van december jl. Inmiddels is er toestemming om te vaccineren.
- De minister zal de Kamer jaarlijks informeren over de realisatie en voortgang op de doelen uit de Nota Dierenwelzijn.
In mijn brief aan de Kamer van 3 april 2008 (28 286, nr. 209) heb ik nogmaals bevestigd dat ik de Kamer jaarlijks zal voorzien van een voortgangsrapportage. Hierbij worden de 16 aangenomen moties uit het overleg nota dierenwelzijn en de nationale agenda diergezondheid van 28 januari en 4 februari meegenomen.
- De minister wil de komende periode, tot het debat over de nota in januari, benutten om de mogelijkheden van Duitse systeem van de Kleingruppenhaltung als een alternatief te onderzoeken. Daarbij is het wel van belang dat het alternatief op een draagvlak in de sector kan rekenen.
Afgedaan. Zie mijn brief van 18 januari 2008 (28 286, nr. 76).
- De minister zegt toe op basis van de informatie die zij krijgt van dhr. Waalkens over problemen rond certificering van halal en koosjer slachten een onderzoek te laten uitvoeren. In het mede onderzoeken van onbedwelmd slachten ziet de minister geen toegevoegde waarde.
In overleg met de Islamitische en Israëlitische organisaties wordt bezien wanneer een dier nog geschikt bevonden wordt om geslacht te mogen worden volgens de religieuze ritus en als zodanig gecertificeerd mag worden. In dit kader wordt tevens door het ASG literatuur onderzoek uitgevoerd teneinde te bepalen in hoeverre het dierenwelzijn wordt aangetast tijdens het onbedwelmd ritueel slachten waarbij ook het bedwelmd slachten wordt meegenomen. Dit onderzoek zal in oktober afgerond zijn.
- De Kamer zal binnenkort de gezamenlijke nota over armoedebestrijding ontvangen van de ministers Ontwikkelingssamenwerking en LNV.
Onze gezamenlijke nota kunt u binnenkort verwachten.
- Begin 2008 zullen de ministers VWS en LNV samen een nota over gezonde voeding uitbrengen.
Deze nota zullen wij binnenkort naar de Kamer sturen.
- De minister zal binnenkort, samen met de minister van Economische Zaken en na overleg met het SCP en de provincies, concrete voorstellen doen over de invulling van de Motie-Van Geel waarin extra middelen voor leefbaarheid van de regio zijn vrijgemaakt.
De Tweede Kamer kan binnenkort een brief over de uitvoering van de

- De minister vult de faciliterende rol van LNV bij de pilots in het kader van Delptapplan Nederland weer mooi via aanjaagbudgetten binnen de eigen begroting in. Indien er aanleiding is om dit voor 2009 concreter zichtbaar te maken, dan zal daarmee in de begroting 2009 rekening worden gehouden.
In mijn brief over de Voortgang Agenda Landschap (DP.2008-488), welke u een dezer dagen zal bereiken, maak ik de voorbeeldgebieden bekend.
- De minister zegt toe de Kamer in de loop van november per brief nader te informeren over de vorderingen van het overleg met LTO Nederland, de waterschappen en de provincies over de compensatie voor bemestingsvrije zones en de mogelijke alternatieven.
Afgedaan. Zie mijn brief van 5 december 2007 (28 385, nr. 95).

Convenant tussensegment

Tevens wil ik van de gelegenheid gebruik maken om u over de stand van zaken rond het convenant tussensegment te informeren.

In de Nota dierenwelzijn (28 286, nr. 1) heb ik aangekondigd dat ik rond 1 mei 2008 een convenant zal afsluiten met de primaire varkens- en pluimveesector, de verwerkende industrie, de retail, horeca, catering en maatschappelijke organisaties over het ontwikkelen en op de markt brengen van tussensegmenten varkens- en pluimveevlees.

Op dit moment voer ik verkennende gesprekken met een grote en diverse groep partijen. Een aantal partijen uit het bedrijfsleven zoals LTO Nederland heeft kenbaar gemaakt werk te willen gaan maken van tussensegmenten voor pluimvee- en varkensvlees. Deze ondersteuning is van groot belang om daadwerkelijk stappen te kunnen zetten. Ik realiseer mij dat het ontwikkelen en in de markt zetten van een nieuw productconcept met een welzijnsplus en andere onderscheidende kenmerken, en met een substantieel marktaandeel een kwestie is van lange adem. Ik hecht aan een gedegen aanpak, waarbij zowel afspraken voor deze kabinetsperiode als voor de langere termijn gemaakt zullen gaan worden. Daarnaast wil ik de aanpak afstemmen met het voor eind dit jaar aangekondigde convenant Duurzame Veehouderij en met de ontwikkeling en uitwerking van de Voedselagenda, die ik later dit jaar naar uw Kamer zal sturen en waar ik nader in zal gaan op mijn ambities op het gebied van voedsel en consument. Om deze redenen zal ik later dit jaar het convenant over de tussensegmenten afsluiten.

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
G. Verburg